

Warszawa, dnia 21 sierpnia 2018 r.

Poz. 1602

OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z dnia 24 lipca 2018 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 czerwca 2009 r. w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 794), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 1416);
- 2) rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 grudnia 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 1708);
- 3) rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 września 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 1585);
- 4) rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 stycznia 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 240).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje:

- 1) § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 1416), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 2) § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 grudnia 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 1708), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.”;

- 3) § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 września 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 1585), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 4) § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 stycznia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 240), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 27 stycznia 2018 r.”.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: *wz. K. Kozłowski*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2018 r. (poz. 1602)

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 10 czerwca 2009 r.

w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej

Na podstawie art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2365, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa rozkład czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej, zwanych dalej „funkcjonariuszami”, oraz tryb udzielania czasu wolnego w zamian za służbę w wymiarze przekraczającym 40 godzin tygodniowo.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1)³⁾ przełożony właściwy w sprawach osobowych – Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, komendanta oddziału Straży Granicznej, komendanta ośrodka Straży Granicznej albo komendanta ośrodka szkolenia Straży Granicznej;
- 2) pora nocna – czas od godziny 22⁰⁰ do 6⁰⁰;
- 3) służba w porze nocnej – służba pełniona co najmniej przez 3 godziny w porze nocnej.

§ 3.⁴⁾ Rozkłady czasu służby w Komendzie Głównej Straży Granicznej, Biurze Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, komendzie oddziału Straży Granicznej, ośrodku Straży Granicznej, ośrodku szkolenia Straży Granicznej, placówce Straży Granicznej i dywizjonie Straży Granicznej, zwanych dalej „jednostkami organizacyjnymi”, ustala kierownik jednostki organizacyjnej.

§ 4. 1. W jednostkach organizacyjnych wprowadza się rozkłady czasu służby:

- 1) zmianowy – na stanowiskach służbowych, na których wymaga się pełnienia służby w systemie zmianowym lub w sposób ciągły;
- 2) załogowy – na stanowiskach służbowych załóg jednostek pływających Straży Granicznej, w okresie wykonywania czynności służbowych w składzie załogi jednostki pływającej Straży Granicznej wyznaczonej do pełnienia służby granicznej lub prowadzenia działań granicznych, w okresie pełnienia tej służby lub prowadzenia tych działań;
- 3)⁵⁾ lotniczy – na stanowiskach służbowych, na których wykonywane są zadania na statkach powietrznych Straży Granicznej, w okresie wykonywania zadań na tych statkach, z wyłączeniem stanowisk służbowych związanych z obsługą bezzałogowych statków powietrznych Straży Granicznej o masie startowej do 25 kg;
- 4) jednonmianowy – na pozostałych stanowiskach służbowych.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej oraz kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej Straży Granicznej, zwanej dalej „Komendą Główną”, mogą ustalić indywidualny rozkład czasu służby funkcjonariusza:

- 1) jeżeli jest to podyktowane sposobem pełnienia służby lub inną szczególną potrzebą służby, a zadania lub czynności realizowane przez funkcjonariusza nie mogą być prawidłowo realizowane w ramach rozkładów czasu służby, o których mowa w ust. 1;
- 2) na pisemny wniosek funkcjonariusza, jeżeli nie koliduje to z wykonywaniem powierzonych mu zadań służbowych.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 97 i 225).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2405 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 650, 730, 894 i 1544.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 stycznia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 240), które weszło w życie z dniem 27 stycznia 2018 r.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 września 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 1585), które weszło w życie z dniem 15 października 2016 r.

3.⁶⁾ Rozkład czasu służby funkcjonariusza skierowanego na naukę, przeszkolenie lub szkolenie przeprowadzane w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej jest określony regulaminem nauki, programem przeszkolenia lub szkolenia albo planem zajęć.

4. W przyjętym okresie rozliczeniowym wymiar czasu służby w zmianowym, załogowym, lotniczym i indywidualnym rozkładzie czasu służby ustala się zgodnie z wymiarem czasu służby obowiązującym w tym samym okresie w jednozmianowym rozkładzie czasu służby.

§ 5. 1. Funkcjonariusz pełni służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby, bez względu na dzień tygodnia, na zmiany trwające od 6 do 12 godzin lub 24 godziny, w zależności od rodzaju i sposobu pełnienia służby.

2.⁷⁾ W placówkach Straży Granicznej obejmujących terytorialnym zasięgiem działania przejścia graniczne położone poza obiektem placówki czas trwania zmiany funkcjonariusza pełniącego służbę w tych przejściach można przedłużyć do 14 godzin za zgodą przełożonego właściwego w sprawach osobowych.

3. Po zakończeniu zmiany trwającej od 6 do 12 godzin funkcjonariuszowi udziela się czasu na nieprzerwany wypoczynek, nie krótszego niż 11 godzin. W przypadku zakończenia zmiany trwającej do 14 godzin czas na nieprzerwany wypoczynek przysługujący funkcjonariuszowi po zakończeniu zmiany ulega wydłużeniu o 2 godziny za każdą rozpoczętą godzinę służby powyżej 12. godziny trwania zmiany.

4. Funkcjonariuszowi, który pełni służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby, w każdym tygodniu udziela się czasu na nieprzerwany wypoczynek, nie krótszego niż 35 godzin, obejmującego co najmniej 11 godzin nieprzerwanego wypoczynku po zakończeniu zmiany. W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w § 14 ust. 1, oraz w przypadku wprowadzenia innych godzin rozpoczęcia i zakończenia służby na określonej zmianie, czas udzielony na nieprzerwany wypoczynek może obejmować mniejszą liczbę godzin, nie może być jednak krótszy niż 24 godziny.

5. Funkcjonariuszowi, który pełni służbę w zmianowym rozkładzie czasu służby na zmiany trwające 24 godziny, udziela się 72 godzin na nieprzerwany wypoczynek po zakończeniu służby.

6. Funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 5, w przypadku wystąpienia szczególnych potrzeb służby oraz gdy jego nieobecność spowodowałaby poważne zakłócenie organizacji służby na stanowiskach, na których wymagane jest utrzymanie pełnienia służby w sposób ciągły, czas udzielony na nieprzerwany wypoczynek może okresowo, nie dłużej jednak niż przez miesiąc, obejmować mniejszą liczbę godzin, nie może być jednak krótszy niż 48 godzin – przy zachowaniu normy czasu służby, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, zwanej dalej „ustawą”.

7. Funkcjonariusz, do którego obowiązków należy kierowanie pojazdem samochodowym, może pełnić służbę od 12 godzin na dobę, w tym kierować pojazdem nie dłużej niż 10 godzin. Po 6 godzinach nieprzerwanego prowadzenia pojazdu funkcjonariusz wykorzystuje przerwę trwającą co najmniej 30 minut, która może być zastąpiona przerwami trwającymi co najmniej po 15 minut każda, wykorzystanymi w okresie prowadzenia pojazdu. W okresie 24 godzin od rozpoczęcia służby, w ramach której funkcjonariusz wykonywał obowiązki polegające na kierowaniu pojazdem samochodowym, udziela się mu co najmniej 11 godzin na nieprzerwany wypoczynek.

8. Do czasu służby trwającej:

- 1) do 8 godzin – wlicza się 20 minut przerwy;
- 2) powyżej 8 godzin wlicza się 45 minut przerwy;
- 3) 24 godziny – wlicza się 60 minut przerwy.

9.⁸⁾ Funkcjonariuszowi, który pełni służbę w niekorzystnych warunkach atmosferycznych, czas przerw można przedłużyć do 45 minut w służbie trwającej do 8 godzin oraz do 60 minut w służbie trwającej powyżej 8 godzin. Czas przerw ustala funkcjonariusz nadzorujący pełnienie służby. W przypadku wyznaczenia przez funkcjonariusza nadzorującego pełnienie służby miejsca korzystania z przerw czasu dotarcia do tego miejsca nie wlicza się do czasu przerw.

10. W jednym dniu kalendarzowym funkcjonariusz może pełnić służbę tylko na jednej zmianie.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. poz. 1416), które weszło w życie z dniem 23 listopada 2011 r.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

10a.⁹⁾ Funkcjonariusz, który zakończył służbę pełnioną w ramach określonej zmiany, może, po okresie niezbędnym na nieprzerwany wypoczynek, o którym mowa w ust. 3, rozpocząć kolejną służbę, jeżeli od rozpoczęcia poprzedniej służby upłynęły co najmniej 24 godziny.

11. Długość poszczególnych zmian, godziny ich rozpoczęcia i zakończenia oraz czas udzielany na nieprzerwany wypoczynek ustala kierownik jednostki organizacyjnej, a w komórce organizacyjnej Komendy Głównej – kierownik tej komórki lub upoważnione przez nich osoby. Jeżeli jest to uzasadnione koniecznością prawidłowego zdania i przejścia służby, okresy trwania zmian następujących po sobie mogą się w części pokrywać.

§ 6. 1. Funkcjonariusz pełni służbę w załogowym rozkładzie czasu służby w składzie załogi jednostki pływającej Straży Granicznej. Okres nieprzerwanego obsługiwanie jednostki pływającej Straży Granicznej przez jedną załogę nie może przekroczyć 12 dni kalendarzowych.

2. Służbę w składzie załogi jednostki pływającej Straży Granicznej pełni się w systemie wacht, których skład i liczbę określają przepisy w sprawie sposobu pełnienia służby na jednostkach pływających Straży Granicznej. W przypadku ustalenia dwóch lub większej liczby wacht funkcjonariusz może zostać wyznaczony do pełnienia służby niezależnie od systemu wacht.

3. Funkcjonariuszowi, który pełni służbę w składzie załogi jednostki pływającej Straży Granicznej przez okres 24 godzin lub dłuższy, udziela się co najmniej 8 godzin wypoczynku w ciągu doby służby rozumianej jako 24 godziny, poczynając od godziny, w której funkcjonariusz rozpoczął służbę.

4. Po zakończeniu służby w składzie załogi jednostki pływającej Straży Granicznej funkcjonariuszowi udziela się czasu na wypoczynek w wymiarze nie mniejszym niż czas służby pełnionej w składzie załogi.

§ 7. 1. Funkcjonariusz pełni służbę w lotniczym rozkładzie czasu służby, bez względu na dzień tygodnia, w ramach dyżurów lotniczych trwających od 6 do 12 godzin. Przepis § 5 ust. 11 stosuje się odpowiednio.

2. Czas trwania dyżuru lotniczego można przedłużyć do 13 godzin w przypadku udziału w akcji ratowniczej lub poszukiwawczej, wykonywania rozpoczętych lub niecierpiących zwłoki czynności związanych z pełnieniem służby granicznej lub prowadzeniem działań granicznych albo koniecznością zapewnienia ciągłości pełnienia dyżuru.

3. W lotniczym rozkładzie czasu służby, po zakończeniu dyżuru lotniczego, funkcjonariuszowi udziela się co najmniej 11 godzin na nieprzerwany wypoczynek.

4. Funkcjonariuszowi, który pełni służbę w lotniczym rozkładzie czasu służby, w każdym tygodniu udziela się czasu na nieprzerwany wypoczynek, nie krótszego niż 35 godzin, obejmującego co najmniej 11 godzin nieprzerwanego wypoczynku po zakończeniu dyżuru lotniczego. W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w § 14 ust. 1, oraz w przypadku udziału w akcji ratowniczej lub poszukiwawczej czas udzielony na nieprzerwany wypoczynek może obejmować mniejszą liczbę godzin, nie może być jednak krótszy niż 24 godziny.

5.¹⁰⁾ W lotniczym rozkładzie czasu służby czas wykonywania zadań na statkach powietrznych Straży Granicznej przez członka załogi statku powietrznego nie może przekroczyć 12 godzin w ciągu kolejnych 24 godzin służby, poczynając od godziny, w której funkcjonariusz rozpoczął wykonywanie zadań na statkach powietrznych. W ramach wykonywania zadań na statkach powietrznych czasy lotów nie mogą przekroczyć:

- 1) 8 godzin – w ciągu kolejnych 24 godzin;
- 2) 80 godzin – w miesiącu kalendarzowym;
- 3) 800 godzin – w roku kalendarzowym.

6. Przekroczenie wymiaru czasu lotów, o których mowa w ust. 5 pkt 1, nie więcej niż o 2 godziny, może nastąpić za zgodą dowódcy statku powietrznego Straży Granicznej w razie udziału w akcji ratowniczej lub poszukiwawczej, wykonywania rozpoczętych lub niecierpiących zwłoki czynności związanych z pełnieniem służby granicznej lub prowadzeniem działań granicznych.

7. W lotniczym rozkładzie czasu służby funkcjonariusz może pełnić dyżury lotnicze w kolejnych dniach kalendarzowych przez okres nie dłuższy niż 7 dni, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach – przez okres nie dłuższy niż 10 dni.

8. Przed każdym okresem pełnienia dyżurów lotniczych w kolejnych dniach kalendarzowych, o którym mowa w ust. 7, czas na nieprzerwany wypoczynek udzielony funkcjonariuszowi nie może być krótszy niż 24 godziny.

---

⁹⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

§ 8. 1. Funkcjonariusz pełni służbę w jednozmianowym rozkładzie czasu służby przez 8 godzin dziennie, od poniedziałku do piątku w godzinach od 8¹⁵ do 16¹⁵, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej może wprowadzić w jednozmianowym rozkładzie czasu służby inne niż określone w ust. 1 godziny rozpoczęcia i zakończenia służby:

- 1) w podległej jednostce organizacyjnej,
- 2) w niektórych komórkach organizacyjnych,
- 3) na niektórych stanowiskach służbowych

– jeżeli jest to uzasadnione warunkami lokalnymi lub wymaga tego szczególny charakter wykonywanych zadań.

3.¹¹⁾ W komórce organizacyjnej jednostki organizacyjnej, w której wykonywane są zadania służbowe w ramach jednozmianowego rozkładu czasu służby, można okresowo – jeżeli planowany czas wykonywanych zadań służbowych umożliwia ich realizację w czasie ustalonym dla jednozmianowego rozkładu czasu służby, w szczególności w przypadkach konieczności realizacji zadań służbowych w różnych dniach tygodnia i porach – wprowadzić służby pełnione zgodnie z grafikiem służb. Grafiki służb może obejmować, w zależności od potrzeb służbowych, wszystkie dni tygodnia, z zachowaniem normy czasu służby, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy. Grafiki służb ustala i bieżąco aktualizuje kierownik danej komórki organizacyjnej.

4. W indywidualnie uzasadnionych przypadkach, w szczególności ze względu na dojazd do miejsca pełnienia służby lub sprawy rodzinne, kierownik jednostki organizacyjnej może, jeżeli nie koliduje to z wykonywaniem przez funkcjonariusza zadań służbowych, ustalić dla niego inne niż określone w ust. 1 godziny rozpoczęcia i zakończenia służby lub liczbę godzin czasu służby, w granicach normy czasu służby, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy.

5. Do czasu służby wlicza się 20 minut przerwy. Przepis § 5 ust. 9 stosuje się odpowiednio.

6. W jednozmianowym rozkładzie czasu służby funkcjonariuszowi udziela się po zakończeniu służby w danym dniu czasu na nieprzerwany wypoczynek, nie krótszego niż 11 godzin. W każdym tygodniu funkcjonariuszowi udziela się czasu na nieprzerwany wypoczynek, nie krótszego niż 35 godzin, obejmującego co najmniej 11 godzin nieprzerwanego wypoczynku po zakończeniu służby. W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w § 14 ust. 1, udzielony czas na nieprzerwany wypoczynek może obejmować mniejszą liczbę godzin, nie może być jednak krótszy niż 24 godziny.

§ 9.¹²⁾ 1. Funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w jednozmianowym rozkładzie czasu służby, w przypadku wprowadzenia grafiku służby, o którym mowa w § 8 ust. 3, oraz funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w zmianowym, załogowym lub lotniczym rozkładzie czasu służby udziela się co najmniej raz na 3 tygodnie wolnych od służby niedzieli i poprzedzającej ją soboty.

2. W indywidualnie uzasadnionych przypadkach okres, za który funkcjonariuszowi udziela się wolnych od służby niedzieli i poprzedzającej ją soboty, może zostać wydłużony o 1 tydzień.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, w przyjętym okresie rozliczeniowym liczba udzielonych funkcjonariuszowi wolnych od służby niedziel i poprzedzających je sobót nie może być mniejsza od liczby ustalonej na podstawie ust. 1.

4. Na pisemny wniosek funkcjonariusza, w zamian za dni, o których mowa w ust. 1 i 3, można udzielić mu, w tym samym wymiarze, wolnych od służby niedziel i następującego po niej poniedziałku albo innych dni wolnych.

§ 10. W przypadku ogłoszenia mobilizacji lub w czasie wojny można wprowadzić na czas mobilizacji oraz wojny rozkład czasu służby:

- 1) zmienny, w którym w przyjętym okresie rozliczeniowym czas służby w poszczególne dni można wyznaczać w różnym wymiarze, nie dłuższym jednak niż 24 godziny, z zachowaniem normy, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy;
- 2) przerywany, w którym w przyjętym okresie rozliczeniowym pełni się służby trwające 8 godzin z jedną przerwą trwającą nie dłużej niż 5 godzin, niewliczaną do czasu służby, z zachowaniem normy, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy.

§ 11. 1. W przypadku ogłoszenia mobilizacji lub w czasie wojny funkcjonariusz, bez względu na obowiązujący go rozkład czasu służby, na polecenie bezpośredniego przełożonego lub wyższych przełożonych, w okresie jednorazowo nie dłuższym niż tydzień, pełni służbę przez czas niezbędny do realizacji ustawowych zadań Straży Granicznej w czasie mobilizacji lub w czasie wojny, z zachowaniem prawa do wypoczynku w wymiarze tygodniowym co najmniej 77 godzin.

2. Przerwa pomiędzy kolejnymi okresami pełnienia służby w sposób, o którym mowa w ust. 1, wynosi co najmniej tydzień.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

§ 12. Kierownik jednostki organizacyjnej oraz kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej ustalają harmonogram służby w dni tygodnia inne niż dni, w których funkcjonariusz obowiązany jest do pełnienia służby zgodnie z obowiązującym rozkładem czasu służby, zwane dalej „dniami służby”, jeżeli służba w te dni jest niezbędna ze względu na szczególny charakter wykonywanych zadań lub interes społeczny. Przepisy § 19 stosuje się odpowiednio.

§ 13. 1. W uzasadnionych przypadkach Komendant Główny Straży Granicznej może ustalić dla wszystkich albo części funkcjonariuszy pełniących służbę w jednozmianowym rozkładzie czasu służby dniem służby sobotą w zamian za jeden inny dzień służby.

2. O ustaleniu soboty dniem służby należy poinformować funkcjonariuszy co najmniej z 14-dniowym wyprzedzeniem, w sposób przyjęty w danej jednostce organizacyjnej.

§ 14. 1. Przedłużenie czasu służby funkcjonariusza ponad wymiar określony w art. 37 ust. 2 ustawy, w tym każdorazowe przedłużenie czasu służby w ramach obowiązującego funkcjonariusza wymiaru czasu służby, może nastąpić ze względu na konieczność:¹³⁾

- 1) wykonania rozpoczętych lub niecierpiących zwłoki czynności związanych z pełnieniem służby granicznej lub prowadzeniem działań granicznych albo doprowadzaniem osób zatrzymanych oraz czynności: dochodzeniowo-śledczych, operacyjno-rozpoznawczych, konwojowo-ochronnych albo administracyjno-porządkowych, jeżeli nie mogą zostać przerwane;
- 2) zapewnienia ciągłości służby na stanowiskach, na których wymagane jest utrzymanie pełnienia służby w sposób ciągły;
- 3) realizacji innych spraw niecierpiących zwłoki.

2. Przedłużenie czasu służby funkcjonariusza ponad wymiar określony w art. 37 ust. 2 ustawy nie może spowodować przekroczenia przeciętnego 48-godzinnego tygodniowego wymiaru czasu służby w przyjętym okresie rozliczeniowym.

3. Przedłużenie czasu służby następuje na polecenie kierownika:

- 1) jednostki organizacyjnej;
- 2) komórki organizacyjnej Komendy Głównej;
- 3) komórki wewnętrznej wchodzącej w skład komórki organizacyjnej Komendy Głównej;
- 4)¹⁴⁾ komórki organizacyjnej w Biurze Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, komendzie oddziału Straży Granicznej, ośrodku Straży Granicznej albo ośrodku szkolenia Straży Granicznej.

§ 15. 1. Funkcjonariuszowi bezpośrednio po zakończeniu podróży służbowej przysługuje czas na wypoczynek w wymiarze 11 godzin, jeżeli czas powrotu z podróży służbowej:

- 1) wynosił nie mniej niż 8 godzin albo
- 2) obejmował co najmniej 2 godziny w porze nocnej i funkcjonariusz nie korzystał z wagonu z miejscami do leżenia lub spania.

2. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, przysługujący funkcjonariuszowi czas na wypoczynek jest dłuższy niż czas pozostający do rozpoczęcia planowanej służby, godzina rozpoczęcia służby ulega przesunięciu do godziny zakończenia przysługującego mu czasu wolnego. Okres pomiędzy planowaną a faktyczną godziną rozpoczęcia wlicza się do czasu służby.

3. Funkcjonariuszowi można, na zasadach określonych w § 14, polecić niezwłoczne stawienie się we wskazanym miejscu po podróży odbytej w warunkach, o których mowa w ust. 1.

§ 16. 1. Polecenie wyjazdu lub powrotu z podróży służbowej w dniu, w którym funkcjonariusz nie pełni służby zgodnie z obowiązującym rozkładem służby, zwanym dalej „dniem wolnym od służby”, może nastąpić nie częściej niż 3 razy w miesiącu.

2. Każdy wyjazd lub powrót z podróży służbowej w dniu wolnym od służby zmniejsza o jeden dyżur ilość dyżurów domowych, do których można wyznaczyć funkcjonariusza w danym miesiącu.

¹³⁾ Zdanie wstępne w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

§ 17. 1. Czasu wolnego w zamian za służbę przekraczającą normę określoną w art. 37 ust. 2 ustawy udziela się w godzinach, dniach lub tygodniach.

2. Czas wolny jest udzielany w:

- 1) godzinach – jeżeli nie przekracza liczby godzin, przez które funkcjonariusz jest obowiązany pełnić służbę w danym dniu, na danej zmianie albo dyżurze lotniczym;
- 2) dniach – jeżeli obejmuje okres co najmniej dwóch dni służby, pełnienia jednej zmiany albo dyżuru lotniczego oraz przysługującego po ich zakończeniu czasu na wypoczynek, a udzielony czas wolny nie przekracza łącznie czterech dni;
- 3) tygodniach – jeżeli obejmuje okres co najmniej pięciu kolejnych dni kalendarzowych lub wielokrotności pięciu dni.

3. W przypadku udzielania czasu wolnego w dniach – każdy dzień jest równoważny 8 godzinom służby przekraczającej normę określoną w art. 37 ust. 2 ustawy.

4. W przypadku udzielania czasu wolnego w tygodniach – każdy tydzień jest równoważny 40 godzinom służby przekraczającej normę określoną w art. 37 ust. 2 ustawy.

§ 17a.¹⁵⁾ W przypadku udzielenia funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w zmianowym albo lotniczym rozkładzie czasu służby urlopu obejmującego okres jednej zmiany albo jednego dyżuru lotniczego, wymiar czasu służby w prowadzonej ewidencji ulega, bez względu na dzień tygodnia, zmniejszeniu o liczbę godzin służby planowanej na danej zmianie albo dyżurze lotniczym.

§ 18. 1. Czasu wolnego w zamian za służbę przekraczającą normę określoną w art. 37 ust. 2 ustawy udziela przełożony zajmujący stanowisko kierownicze bezpośrednio wyższe od stanowiska zajmowanego przez funkcjonariusza, poczynając od kierownika sekcji (równorzędnego) lub dowódcy plutonu:

- 1) z urzędu, w ustalonych przez siebie terminach, uwzględniając potrzeby służbowe;
- 2) na pisemny wniosek funkcjonariusza, we wskazanych przez niego terminach, w szczególności w okresie bezpośrednio poprzedzającym urlop wypoczynkowy lub po jego ukończeniu, jeżeli nie zakłóca to normalnego toku służby.

2. W uzasadnionych przypadkach czasu wolnego, o którym mowa w ust. 1, może udzielić również przełożony właściwy w sprawach osobowych funkcjonariusza albo kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej, w której funkcjonariusz pełni służbę.

3. O terminie udzielenia z urzędu czasu wolnego funkcjonariusza informuje się nie później niż:

- 1) do chwili zakończenia służby poprzedzającej służbę w dniu, w którym wyznaczono funkcjonariuszowi termin udzielenia czasu wolnego w godzinach lub dniach;
- 2) na tydzień przed udzieleniem funkcjonariuszowi czasu wolnego co najmniej tygodniowego.

4. W czasie mobilizacji lub w czasie wojny do udzielania czasu wolnego stosuje się przepisy ust. 1–3, z tym że Komendant Główny Straży Granicznej może określić wymiar minimalny lub maksymalny, w jakim czas wolny może być udzielany.

§ 19. 1. W zamian za służbę pełnioną w dniu wolnym od służby funkcjonariusz otrzymuje czas wolny, w tym samym wymiarze, w innym wskazanym przez siebie dniu tygodnia, jeżeli nie zakłóca to normalnego toku służby.

2. W zamian za każde 8 godzin służby pełnionej w dniach wolnych od służby funkcjonariusz otrzymuje dzień wolny w innym wskazanym przez siebie dniu tygodnia, jeżeli nie skorzystał z czasu wolnego w sposób określony w ust. 1 i nie zakłóca to normalnego toku służby.

§ 20. 1.¹⁶⁾ W jednostkach organizacyjnych prowadzi się ewidencję czasu służby funkcjonariuszy, w tym prowadzi się listy obecności, zaktualizowane grafiki służb, o ile zostały one sporządzone, i roczne karty ewidencji obecności funkcjonariusza w służbie. Ewidencję czasu służby prowadzi się w sposób umożliwiający jej udostępnienie na żądanie funkcjonariusza.

2. Listy obecności prowadzi się odrębnie dla każdego przyjętego okresu rozliczeniowego. W listach obecności odnotowuje się terminy i czas służby pełnionej przez funkcjonariuszy objętych daną listą, w sposób pozwalający na rozliczenie wymiaru czasu służby obowiązującego tych funkcjonariuszy w przyjętym okresie rozliczeniowym.

¹⁵⁾ Dodany przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

2a.¹⁷⁾ Grafiki służb sporządza się i prowadzi odrębnie dla każdej komórki organizacyjnej jednostki organizacyjnej. W grafiku zamieszcza się nazwę komórki organizacyjnej, okres, na który został sporządzony, liczbę zmian, dni tygodnia i pory służby pełnionej przez poszczególnych funkcjonariuszy oraz inne informacje niezbędne do potrzeb planowania i dokumentowania pełnionej służby.

3. Roczne karty ewidencji obecności funkcjonariusza w służbie zakłada się i prowadzi odrębnie dla każdego funkcjonariusza. Karty te obejmują informacje o urlopach, zwolnieniach od zajęć służbowych, zwolnieniach lekarskich oraz innych usprawiedliwionych i nieusprawiedliwionych nieobecnościach w służbie oraz informacje o pełnionych dyżurach domowych, służbie pełnionej ponad ustawowy wymiar i otrzymanym z tego tytułu czasie wolnym.

4. Ewidencja czasu służby funkcjonariuszy może być prowadzona w formie elektronicznej. Ewidencja prowadzona w formie elektronicznej powinna zapewniać możliwość kontroli prawa dostępu do danych, a także niezwłocznego ich odczytu i wydruku w całości lub w części.

§ 21. 1. Czas odbytej przez funkcjonariusza podróży służbowej, która trwała nie dłużej niż dzień, ewidencjonuje się w listach obecności w następujący sposób:

- 1) jeżeli podróż odbywała się w dniu, który zgodnie z obowiązującym funkcjonariusza rozkładem czasu służby był dla niego dniem służby, a:
  - a) czas dojazdu do miejsca wykonywania czynności służbowych, czas wykonywania czynności oraz czas powrotu nie przekraczał obowiązujących w tym dniu liczby godzin służby lub wymiaru czasu służby – jako czas służby ewidencjonowany jest cały czas podróży służbowej,
  - b) czas dojazdu do miejsca wykonywania czynności służbowych i czas ich wykonywania nie przekraczał obowiązujących w tym dniu liczby godzin służby lub wymiaru czasu służby, a czas powrotu przekraczał w całości albo w części godziny służby lub wymiaru czasu służby – jako czas służby ewidencjonowany jest czas równy różnicy obowiązującego w tym dniu wymiaru czasu służby i czasu służby pełnionej w tym dniu w stałym miejscu pełnienia służby,
  - c) czas dojazdu do miejsca wykonywania czynności służbowych i czas ich wykonywania przekraczał obowiązujące w tym dniu liczby godzin służby lub wymiaru czasu służby – jako czas służby ewidencjonowany jest czas od chwili wyjazdu w podróż służbową do chwili zakończenia wykonywania zadań służbowych, bez względu na długość czasu powrotu;
- 2) jeżeli podróż odbywała się w dniu, który zgodnie z obowiązującym funkcjonariusza rozkładem czasu służby był dla niego dniem wolnym od służby – przyjmuje się, że w danym dniu funkcjonariusza obowiązywał 8-godzinny wymiar czasu służby, i jeżeli w tym dniu wykonywał on czynności służbowe, przepisy pkt 1 stosuje się.

2. W celu rozliczenia obowiązującego funkcjonariusza wymiaru czasu służby w przyjętym okresie rozliczeniowym czas odbytej przez funkcjonariusza podróży służbowej, która trwała dłużej niż dzień, ewidencjonuje się w listach obecności jak służbę pełnioną w wymiarze obowiązującym w jednozmianowym rozkładzie czasu służby.

3. W przypadku gdy cel podróży służbowej obejmował wykonywanie czynności służbowych w czasie trwania dojazdu lub powrotu z miejsca stanowiącego cel podróży służbowej, okres tego dojazdu lub powrotu ewidencjonuje się jako czas służby.

4.¹⁸⁾ W przypadku funkcjonariuszy realizujących zadania służbowe:

- 1) w ramach grafiku służb, o którym mowa w § 8 ust. 3,
- 2) w indywidualnym rozkładzie czasu służby,
- 3) na podstawie polecenia realizacji zadania w warunkach, o których mowa w § 14 ust. 1, wykonywanego w trakcie odbywania podróży służbowej

– czas realizacji tych zadań ewidencjonuje się jako czas służby.

§ 22. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej oraz kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej mogą wyznaczyć funkcjonariusza do pełnienia dyżuru domowego. Do pełnienia dyżuru domowego nie wyznacza się funkcjonariusza bezpośrednio po zakończeniu służby pełnionej w porze nocnej.

¹⁷⁾ Dodany przez § 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

¹⁸⁾ Dodany przez § 1 pkt 7 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

2.¹⁹⁾ W dniu zaplanowanego dyżuru domowego funkcjonariusz umożliwia kontakt ze sobą przełożonemu, o którym mowa w ust. 1, albo osobom wskazanym przez tego przełożonego oraz przebywa w wybranym przez siebie miejscu umożliwiającym stawienie się do służby na godzinę zaplanowanego rozpoczęcia dyżuru domowego albo niezwłocznie, nie później jednak niż do 4 godzin od wezwania funkcjonariusza do stawienia się do służby.

3. Funkcjonariusz może pełnić dyżur domowy nie więcej niż 4 razy w miesiącu, w tym najwyżej raz w dzień ustawowo wolny od pracy. Czas trwania jednego dyżuru nie może przekroczyć 13 godzin, a czas trwania wszystkich dyżurów w miesiącu – łącznie 48 godzin.

4. W przypadku gdy funkcjonariusz nie wykonuje w czasie dyżuru domowego poleconych czynności służbowych, czasu dyżuru domowego nie wlicza się do czasu służby.

5. Jeżeli funkcjonariusz wykonywał polecane czynności służbowe w czasie dyżuru domowego pełnionego:

- 1) po godzinach służby, to za czas ich wykonywania udziela się w tym samym wymiarze czasu wolnego od służby;
- 2) w dniu wolnym od służby lub w dniu ustawowo wolnym od pracy, stosuje się przepisy § 19.

§ 23. 1. Do służby w godzinach zaliczanych do pory nocnej oraz w dni ustawowo wolne od pracy nie wyznacza się funkcjonariusza.²⁰⁾

- 1) kobiety w ciąży;
- 2) opiekującego się dzieckiem do 4 lat, bez jego pisemnej zgody – jeżeli z uprawnienia tego nie korzysta drugi rodzic lub opiekun;
- 3) będącego jedynym opiekunem dziecka do 8 lat lub osoby wymagającej stałej opieki, bez jego pisemnej zgody.

2. Przełożony, w przypadku gdy funkcjonariusz:

- 1) jest w ciąży,
- 2) pełni służbę na stanowisku, na którym występują przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych, określonych w przepisach odrębnych,
- 3) opiekuje się dzieckiem do 4 lat i nie udzielił pisemnej zgody, a z uprawnienia tego nie korzysta drugi rodzic lub opiekun,
- 4) jest jedynym opiekunem dziecka do 8 lat lub osoby wymagającej stałej opieki i nie udzielił pisemnej zgody

– ustala czas służby nieprzekraczający 8 godzin na dobę.

§ 24. 1. Wymiar czasu służby ulega zmniejszeniu o liczbę godzin usprawiedliwionej nieobecności funkcjonariusza w służbie w przyjętym okresie rozliczeniowym.

2. Po okresie usprawiedliwionej nieobecności w służbie funkcjonariusz podejmuje służbę w pierwszym dniu, który był dla niego planowany jako dzień służby, chyba że właściwy kierownik jednostki organizacyjnej, a w przypadku Komendy Głównej również kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej, zarządzi inaczej.

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²¹⁾.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²⁰⁾ Zdanie wstępne w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 8 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 6.

²¹⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 19 czerwca 2009 r.